

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

IZVJEŠTAJ

O FINANSIJSKOJ REVIZIJI GRANIČNE POLICIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2013. GODINU

Broj: 01/02/03-04-16-1-453/14

Sarajevo, juni 2014. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	5
1.	Uvod	5
2.	Postupanje po ranijim preporukama	5
3.	Sistem internih kontrola	6
4.	Budžet	7
5.	Planiranje i izvještavanje o radu	8
6.	Pregled rashoda budžeta.....	9
6.1	Tekući izdaci	9
6.2	Kapitalni izdaci	13
7.	Bilans stanja	14
8.	Javne nabavke.....	16
9.	Prihodi	18
10.	Ostalo	18
11.	Korespondencija.....	20
III	PRILOG	21
	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA.....	21
	Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu	
	Bilans stanja na 31.12.2013. godine	
	Izjava o odgovornostima rukovodstva	

I MIŠLJENJE REVIZORA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja (bilansa stanja, pregleda prihoda, primitaka i finansiranja, pregleda rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama, posebnih podataka o platama i broju zaposlenih, pregleda dinamike zapošljavanja, pregleda stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregleda kapitalnih ulaganja i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio) u **Graničnoj policiji Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Granična policija) za godinu koja se završava 31. decembra 2013. godine.

Pored finansijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Granične policije sa odgovarajućim zakonima i propisima koji imaju uticaja na finansijske izvještaje za 2013. godinu.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Granične policije je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za tekuću fiskalnu godinu, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Granične policije je odgovorno za poslovanje u skladu sa odgovarajućim zakonima i propisima i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih budžetom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i primjenljivim Okvirom Međunarodnih standarda vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizionih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima usljed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju osmišljavanja revizionih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija takođe ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonima i propisima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi dobili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene koje su određene zakonom i propisom. Ove procedure uključuju procjenu rizika od značajnih neslaganja sa zakonima i propisima.

Vjerujemo da su pribavljeni revizioni dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Granične policije prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda na 31.12.2013. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završila na navedeni datum u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Granične policije u toku 2013. godine bile su u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonima i propisima.

Isticanje predmeta

Ne izražavajući rezervu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na:

- tačku 8. izvještaja koja opisuje nedovoljno efikasan sistem javnih nabavki koji može imati uticaja na zakonitost postupka nabavki;
- tačku 10. izvještaja koja opisuje potencijalne obaveze koje mogu uzrokovati isplate iz budžeta BiH.

Sarajevo, 19.06.2014. godine

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego

**ZAMJENIK
GENERALNOG
REVIZORA**

Dževad Nekić

**ZAMJENICA
GENERALNOG
REVIZORA**

Božana Trninić

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. Uvod

Granična policija je upravna organizacija u okviru Ministarstva sigurnosti BiH sa operativnom samostalnošću, osnovana radi obavljanja poslova vezanih za nadzor i kontrolu prelaska granice Bosne i Hercegovine i drugih poslova propisanih Zakonom o Graničnoj policiji BiH¹. Ovim Zakonom propisana je nadležnost, organizacija i upravljanje Graničnom policijom. Granična policija je nadležna za provođenje odredbi Zakona o nadzoru i kontroli prelaska državne granice i Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu, te za sprečavanje, otkrivanje i istraživanje kaznenih djela koja su usmjerena protiv državne granice ili su u vezi s njenim prelaskom. Pored toga, Granična policija je nadležna za preduzimanje mjera zaštite civilnog vazdušnog prometa i bezbjednosti prostorija međunarodnih vazdušnih luka u BiH. U svom radu Granična policija sarađuje sa drugim policijskim i bezbjedonosnim agencijama i organima u BiH i graničnim i bezbjedonosnim organima u inostranstvu, u cilju efikasnijeg provođenja poslova iz svoje nadležnosti.

Granična policija je uspostavila šest regionalnih terenskih ureda u okviru kojih djeluje 26 lokalnih organizacionih jedinica. Sjedište Granične policije je u Sarajevu.

Odgovorna lica Granične policije su direktor i zamjenik direktora koje je Vijeće ministara BiH imenovalo 9. marta 2010. godine na mandat od četiri godine. Direktor je za svoj rad odgovoran ministru sigurnosti i Vijeću ministara BiH. Nakon isteka mandata, Vijeće ministara BiH je 16.04.2014. godine imenovalo novog direktora i zamjenika direktora na mandat od četiri godine.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je reviziju Granične policije za 2012. godinu i izrazio pozitivno mišljenje sa skretanjem pažnje na nedovoljno efikasan sistem javnih nabavki. U Izvještaju o reviziji za 2012. godinu date su preporuke kojima se sugeriše preduzimanje određenih aktivnosti na unapređenju poslovanja i otklanjanju nedostataka u daljem poslovanju. Granična policija je dostavila odgovor o preduzetim aktivnostima na prevazilaženju slabosti i nepravilnosti koje su identifikovane u izvještaju o reviziji. Uvidom u preduzete aktivnosti te osvrtnom na realizaciju datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

- **Realizovane preporuke:**

Sistem kontrole i praćenja naplate evidentiranih prihoda od prekršajnih kazni je uspostavljen od 01.01.2014. godine. Uspostavljen je odgovarajući sistem nadzora i kontrole nad sredstvima unutrašnje i vanjske reprezentacije. Osigurano je prilaganje kompletne dokumentacije uz putne naloge kojom se dokumentuje početak i završetak službenog putovanja kako bi se izvršio ispravan obračun troškova konkretnog puta. Dopunjena je Odluka o pravu na korištenje mobilnih telefona na način da ista propisuje slučajeve neopravdanog prekoračenja mjesečnih limita potrošnje mobilnih telefona. Nakon kompletiranja zvaničnih dokumenata o otuđenju vozila i ugrađene opreme u vozilo donesene su odgovarajuće odluke i provedena knjiženja u poslovnim knjigama. Takođe, uveden je sistem evidentiranja vrijednosti zaliha materijala i sitnog inventara u poslovnim knjigama.

¹ Službeni glasnik BiH, broj 50/04, 27/07 и 59/09

- **Preporuke čija je realizacija u toku:**

Podzakonski akt kojim bi bila regulisana visina posebnog dodatka na osnovnu platu za policijske službenike u skladu sa članom 19. Stav 4. Zakona o platama i naknadama u institucijama BiH još uvijek nije donesen. Granična policija je uputila dopis Ministarstvu finansija i trezora BiH kako bi se preduzele aktivnosti na donošenju navedenog podzakonskog akta. U prethodnoj reviziji je sugerisano Graničnoj policiji aktivniji pristup rješavanju problema suspendovanih lica kao i obraćanje pravosudnim institucijama, posebno za lica protiv kojih se vodi postupak već nekoliko godina. Granična policija je uputila dopis Tužilaštvu BiH radi bržeg rješavanja statusa suspendovanih lica. Pokrenute su aktivnosti za refundaciju naknada za bolovanje tako što se Granična policija obratila dopisom pravobranilaštvu BiH za pokretanje parničnog postupka protiv Fonda Zdravstvenog osiguranja Republike Srpske. Upućen je dopis Ministarstvu finansija i trezora BiH za rješavanje evidentiranih obaveza za doprinose na plate koje su kao početno stanje evidentirane još 2002. godine i čiji razlozi evidentiranja na poziciji obaveza do danas nisu utvrđeni.

- **Nerealizovane preporuke:**

Nije osigurana dosljedna primjena odluke o potrošnji fiksnih telefona u smislu pravdanja prekoračenja iznad dozvoljenog limita. Nisu preispitana prava neograničenog korištenja dijela službenih vozila, kao i slučajevi zaduživanja jednog lica sa dva vozila. Mjesečni izvještaji o potrošnji goriva i pređenoj kilometraži urađeni su tek u januaru 2014. godine i prošireni su podacima o troškovima održavanja. Međutim, isti nisu bili predmet razmatranja radi preduzimanja odgovarajućih akcija u cilju kvalitetnog i racionalnog upravljanja voznim parkom. Za blokirana sredstva kod Hercegovačke banke nisu osigurani dokazi (izvodi banke) koji dokazuju ova potraživanja u slučaju refundacije (povrata) ovih sredstava.

3. Sistem internih kontrola

Granična policija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i pravilima. Kontrolno okruženje čini osnov sistema internih kontrola i podrazumijeva rukovođenje i stil upravljanja, organizacionu strukturu i kompetentnosti i politike ljudskih resursa.

Ranije donesenim internim aktima i izmjenama u 2013. godini uređena su pitanja potrošnje mobilnih telefona, korištenja službenih vozila i reprezentacije, i uspostavljene su evidencije o potrošnji.

Jedan od elemenata efikasnog sistema internih kontrola je formiranje funkcionalno nezavisne interne revizije. U skladu sa Odlukom o kriterijima za uspostavljanje Jedinica interne revizije u institucijama BiH².

Granična policija ispunjava kriterije za uspostavu jedinice za internu reviziju. Granična policija još uvijek nema uspostavljenu funkciju interne revizije, a procedura izbora jednog šefa interne revizije Granične policije i jednog internog revizora je u toku.

² Službeni glasnik BiH, broj 49/12

- **Rukovođenje, organizacija i ljudski resursi**

Graničnom policijom rukovodi direktor koji rukovodi i usmjerava obavljanje poslova Granične policije i koji ima zamjenika i pomoćnika za organizaciju i operacije koji za svoj rad odgovaraju direktoru. Dužnosti i odgovornosti ostalih rukovodećih službenika osnovnih organizacionih jedinica detaljnije se utvrđuju Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji planirano je 2.536 radnih mjesta, od toga 2.339 policijskih službenika, 48 državnih službenika i 149 zaposlenika. Od ukupnog broja sistematizovanih radnih mjesta popunjeno je 2.244 (2.051 policijskih službenika, 45 državnih službenika i 148 zaposlenika), tako da nedostaje 288 policijskih službenika 3 državna službenika i 1 zaposlenik, što može imati uticaja na efikasnost poslovanja, odnosno zaštitu granice. Razvoj vještina i stručnosti policijskih službenika obavlja se kroz redovne obuke u zemlji i inostranstvu...

Granična policija provodi redovne ocjene policijskih službenika, državnih službenika i zaposlenika i posjeduje vlastite procedure i kriterije za unapređenje policijskih službenika. Takođe, Granična policija ima usvojenu vlastitu strategiju upravljanja ljudskim resursima za period 2010–2014. godina.

4. Budžet

Granična policija je podnijela osnovni budžetski zahtjev u iznosu od 70.600.000 KM sa dodatkom aneksa u iznosu od 10.911.240 KM, tako da je ukupni zahtjev za budžet iznosio 81.511.240 KM. Nakon usaglašavanja sa Ministarstvom finansija i trezora BiH dostavljen je isti osnovni budžetski zahtjev (70.600.000 KM) i korigovani aneks u iznosu od 5.828.700 KM, tako da je konačan zahtjev za budžet iznosio 76.428.700 KM.

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2013. godinu³ Graničnoj policiji su odobrena sredstva iz budžeta u iznosu od **72.540.000 KM**, od čega sredstva za tekuće izdatke iznose 69.890.000 KM a za kapitalne izdatke 2.650.000 KM. Pored navedenih sredstava, Granična policija je ostvarila primitke od prodaje stalnih sredstava u iznosu od 241.646 KM i dobila donaciju po osnovu projekta „Unapređenje kriminalističko obavještajne komponente BiH“ u iznosu od 300.000 KM, tako da je ukupno raspoloživi budžet iznosio **73.081.646 KM**. Zakonom o budžetu institucija BiH za 2013. godinu planirano je 2.271 zaposlenih a ostvareni broj zaposlenih iznosio je 2.244, tako da je glavni razlog ostvarenih ušteda na bruto platama manji broj zaposlenih na 31.12.2013. godine. Takođe treba napomenuti da je sa 31.12.2013. godine broj suspendovanih službenika 33, što znatno utiče na ukupan iznos bruto plata. Iz navedenog razloga je realizacija rashoda na pozicijama bruto plata manja u odnosu na odobreni iznos, što je omogućilo preraspodjelu na druge troškove.

Granična policija je na osnovu Odluke Ministarstva finansija i trezora BiH o prestrukturiranju rashoda od 06.11.2013. godine izvršila prestrukturiranje rashoda u okviru ukupnog iznosa odobrenog budžeta. Ukupan iznos prestrukturiranja iznosio je 285.400 KM kojim su za navedeni iznos smanjena planirana sredstva za plate s obzirom na smanjenje broja zaposlenih tokom 2013. godine zbog fluktuacije zaposlenih a povećani putni troškovi (40.000 KM), izdaci za energiju (50.000 KM), nabavke materijala (30.000 KM), tekuće održavanje (100.000 KM), troškovi osiguranja (20.000 KM), ugovorene usluge (40.000 KM) i nabavke ostalih stalnih sredstava (5.400 KM).

³ Službeni glasnik BiH, broj 100/12

Izvršenje budžeta Granične policije na dan 31.12.2013. iznosilo je **70.525.465 KM**, što predstavlja 97% realizacije budžeta.

5. Planiranje i izvještavanje o radu

- **Strateški plan, program rada i izvještaj o radu**

Strateški plan: Zakonom o Graničnoj policiji BiH direktor Granične policije definiše operativnu strategiju za uspješnu kontrolu državne granice. Ured za strateško planiranje i analizu vodi i upravlja cjelokupnim procesom izrade strategije Granične policije. Izrada strategije se nije mogla osloniti na strategiju Ministarstva sigurnosti BiH, s obzirom na to da je Granična policija upravna organizacija u sastavu ministarstva, jer ministarstvo nije razvilo jedinstvenu vlastitu strategiju. Stoga, Granična policija je usvojila svoju strategiju za period 2010 – 2013. godine tako da je ova strategija povezana sa strategijama drugih operativnih agencija u onoj mjeri u kojoj su tim strategijama definisane obaveze Granične policije. Strategijom Granične policije te su obaveze objedinjene i sistematizovane u jednu logičnu cjelinu sa vizijom, misijom i ciljevima kojima se želi unaprijediti obavljanje poslova iz nadležnosti Granične policije.

Strategija Granične policije uključuje opšte ciljeve i ključne ciljeve. Opšti ciljevi su: unapređenje učešća i doprinosa Granične policije sigurnosti BiH, regije i šire, kontinuirani doprinos naporima BiH na putu pridruživanja EU i povećanje vlastitih kapaciteta i sposobnosti. Ključni ciljevi Granične policije su:

- Povećanje sposobnosti Granične policije da spriječi i smanji prekogranični kriminaliteta i ilegalne migracije;
- Poboljšanje ugleda Granične policije u zajednici kroz prihvatanje, poštivanje i podršku;
- Unapređenje usvajanja i implementacije „Schengen“ pravne stečevine;
- Kontinuirano unapređenje razmjene informacija, koordinacije i saradnje sa svim partnerskim agencijama;
- Unapređenje rukovodnih i upravljačkih kapaciteta Granične policije za upravljanje promjenama.

Godišnji plan rada: U skladu sa usvojenom strategijom 2010-2013. godine Granična policija je donijela Godišnji plan rada za 2013. godinu u kojem su navedeni ključni ciljevi iz opšte strategije a navedene ciljeve Granična policija planira postići realizacijom niza aktivnosti i zadataka kroz programe granične provjere, nadzora državne granice, sigurnosti aerodroma, suprotstavljanju organizovanom prekograničnom kriminalitetu i upravljačkim kapacitetima, strateškom planiranju i administraciji. Za svaki ključni cilj izrađeni su specifični ciljevi i željeni rezultati, te određeni rokovi i nosioci aktivnosti.

Izvještaj o realizaciji godišnjeg plana rada: U skladu sa Godišnjim planom rada za 2013. godinu Granična policija je usvojila Izvještaj o realizaciji godišnjeg plana rada za 2013. godinu. U izvještaju su navedeni ključni ciljevi iz strategije i godišnjeg plana rada, te aktivnosti i zadaci kojim se realizuju specifični ciljevi poslovanja. Takođe, u izvještaju su navedene realizovane ili nerealizovane aktivnosti i zadaci i data obrazloženja realizovanih aktivnosti. Obrazloženja nisu data za aktivnosti koje nisu realizovane. Na taj način Granična policija primjenjuje princip izvještavanja koje je zasnovano na rezultatima.

Iako je izvještavanje o operativnim aktivnostima Granične policije zasnovano na rezultatima, preporučujemo da se u Izvještaju o realizaciji godišnjeg plana rada daju obrazloženja zbog čega pojedine aktivnosti i zadaci nisu realizovani.

- **Prevenција korupcije**

U sklopu nove strategije Granične policije za 2014. godinu i dalje, obrađeno je i pitanje sprečavanja korupcije u vlastitim redovima. Na osnovu državne strategije izrađen je Akcioni plan za borbu protiv korupcije u Graničnoj policiji za period 2010-2014. godine. Korupcija, kao obilježje kaznenog djela, u Graničnoj policiji na centralnom nivou je u nadležnosti Centralnog istražnog ureda (CIU).

Aktivnosti proistekle iz Akcionog plana za borbu protiv korupcije u Graničnoj policiji uglavnom se realizuju. Donesen je program obuke o antikorupciji. Usvojen je nastavni plan i program obuke kojim su određeni predavači za obuku i sačinjen raspored obuke. U skladu sa obavezama koje imaju organizacione jedinice na regionalnom i lokalnom nivou, uspostavljeni su timovi za sprečavanje korupcije u Graničnoj policiji. U daljoj fazi prevencije korupcije u Graničnoj policiji radi se procjena institucionalnih kapaciteta i priprema se izrada Plana integriteta.

Preporučujemo izradu Plana integriteta koji podrazumijeva sistem upravljanja rizikom od korupcije u Graničnoj policiji kojim trebaju biti određeni sistemi/pozicije koje su najpodložnije korupciji i mjere kojima bi se ti rizici umanjili ili eliminisali.

6. Pregled rashoda budžeta⁴

6.1 Tekući izdaci

- **Bruto plate**

Ukupno ostvarene bruto plate i naknade iz plata sa 31.12.2013.godine iznose 50.664.965 KM. Broj zaposlenih u Graničnoj policiji sa 31.12.2013. godine iznosio je 2.244 zaposlenih. Tokom 2013. godine u Graničnoj policiji su 4 lica zasnovala radni odnos dok je za 32 lica prestao radni odnos po raznim osnovama (odlazak u penziju, sporazumni prestanak radnog odnosa, itd.)

Osnovne plate zaposlenih se obračunavaju u skladu sa odredbama Zakona o platama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine.

Podzakonski akt kojim bi bila regulisana visina posebnog dodatka na osnovnu platu za policijske službenike u skladu sa članom 19. stav (4) Zakona o platama i naknadama u institucijama BiH već dugi niz godina nije donesen. Granična policija se na osnovu preporuka revizije obratila Ministarstvu finansija i trezora BiH radi pokretanja procedure za donošenje navedenog akta, ali konkretni rezultati još uvijek nisu postignuti.

Preporučujemo da Granična policija i dalje insistira na donošenju podzakonskog akta kojim će se regulisati visina posebnog dodatka za policijske službenike.

Isplaćene stimulacije tokom 2013. godine iznosile su 109.339 KM (neto) i uglavnom se odnose na isplate stimulacija zaposlenim za postignute uspjehe u radu, stalnim članovima komisije za nabavke (300 KM mjesečno po članu) i članovima disciplinske komisije prema broju obrađenih predmeta (od 30 do 50 KM).

Preporučujemo da se u saradnji sa Ministarstvom sigurnosti BiH, a u cilju jednoobraznog postupanja, donese pravilnik kojim će se precizirati visina naknade za rad u disciplinskoj komisiji za policijske službenike u sigurnosnim agencijama BiH.

⁴ Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

Potraživanja za refundaciju naknade bolovanja sa 31.12.2013. godine iznose 142.236 KM. Najveći dio potraživanja se odnosi na dugovanja Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske koja na dan 31.12.2013. godine iznose 122.587 KM. Granična policija se na osnovu preporuka revizije obratila Pravobranilaštvu BiH radi preduzimanja mjera za naplatu potraživanja, ali konkretni rezultati još uvijek nisu postignuti.

Preporučujemo da Granična policija i dalje insistira na rješavanju problema naplate potraživanja za refundacije naknada bolovanja.

- **Naknade troškova zaposlenih**

Ukupno ostvarene naknade sa 31.12.2013. godine iznose 9.785.564 KM. Značajne naknade odnose se na naknade za prijevoz (4.388.443 KM), naknade za topli obrok (2.928.447 KM), naknade troškove smještaja (105.608 KM), naknade za odvojeni život (86.221 KM), regres za godišnji odmor (675.150 KM), otpremnine za penziju (158.668 KM), jubilarne nagrade (61.200 KM) i naknade za pomoć (380.335 KM). Provedenom revizijom je uočeno da se naknade obračunavaju i isplaćuju u skladu sa odlukama Vijeća ministara BiH te da nisu uočeni značajni nedostaci prilikom isplate istih.

Naknade za prijevoz na posao i sa posla sa 31.12.2013. godine iznose 4.388.443 KM. Pravo na ovu naknadu ostvarilo je 2.108 zaposlenih. Visina naknade kreće se u rasponu od 53 KM do 476 KM kako je definisano odlukom Vijeća ministara BiH.

Naknade troškova smještaja sa 31.12.2013. godine iznose 105.608 KM. Pravo na naknade troškova smještaja ima 23 zaposlena Granične policije u skladu sa Zakonom o platama, Zakonom o policijskim službenicima i Odlukom Vijeća ministara BiH o načinu i postupku ostvarivanja prava zaposlenih u institucijama BiH na troškove smještaja, naknadu za odvojen život i naknadu za privremeno raspoređivanje. Visina mjesečne naknade za direktora iznosi 476 KM, dok je mjesečna naknada za glavne inspektore 400 KM, odnosno 300 KM za samostalne i više inspektore. U toku 2013. godine pravo na naknadu troškova smještaja i odvojenog života ostvario je i određen broj zaposlenih po osnovu privremenog rasporeda u jedinicama Granične policije.

Naknade za odvojen život sa 31.12.2013. godine iznose 86.221 KM. Pravo na naknadu za odvojeni život u skladu sa Zakonom o platama, Zakonom o policijskim službenicima i Odlukom Vijeća ministra BiH ima 27 zaposlenih Granične policije (direktor, osam glavnih inspektora, 14 samostalnih inspektora i 4 viša inspektora). Visina mjesečne naknade iznosi 300 KM. Kao i kod naknada za smještaj, pravo na odvojen život u toku 2013. godine ostvario je određen broj zaposlenih na osnovu privremenog rasporeda u jedinicama Granične policije.

Regres za godišnji odmor sa 31.12.2013. godine iznosi 675.150 KM. Pravo na regres za godišnji odmor u 2013. godini je osvarilo 2.226 zaposlenih Granične policije.

Otpremnine zbog odlaska u penziju sa 31.12.2013. godine iznose 158.668 KM. U 2013. godini 19 lica je dobilo naknadu – otpremninu povodom prestanka radnog odnosa i sticanja prava na penziju u 2013. godini. Visina naknade je isplaćena u visini šest ostvarenih neto plata zaposlenog isplaćenih u prethodnih šest mjeseci što je u skladu sa odlukom Vijeća Ministara BiH o načinu i postupku ostvarivanja prava na otpremninu prilikom odlaska u penziju u institucijama BiH.

Jubilarne nagrade sa 31.12.2013. godine iznose 61.200 KM. Pravo na jubilarnu nagradu u visini od 816 KM je ostvarilo 74 zaposlena Granične policije, dok su dva lica ostvarila nagradu za narednih pet godina rada u institucijama BiH u visini od 408 KM.

Naknade za pomoć u slučaju smrti ili teže bolesti sa 31.12.2013. godine iznose 380.335 KM. Pravo na naknadu za pomoć u slučaju smrti ili teže bolesti u skladu sa Odlukom Vijeća ministara BiH ostvarilo je 149 zaposlena Granične policije.

- **Putni troškovi**

Ukupno ostvareni putni troškovi sa 31.12.2013.godine iznose 251.512 KM. Putni troškovi u zemlji ostvareni su u iznosu od 112.953 KM, a putni troškovi u inostranstvu u iznosu od 138.559 KM. Putovanja ostvarena u zemlji se uglavnom odnose na sastanke, seminare, prijevoz pošte, terenske aktivnost, održavanju tehničke opreme itd, a putovanja u inostranstvo izvršena su radi učešća na raznim simpozijima, seminarima, ekstradicijama, sastancima sa predstavnicima MUP-a zemalja u regionu itd.

Troškovi prijevoza u inostranstvu javnim sredstvima iznosili su 12.666 KM. Korištene su usluge ponuđača BH Pasport. Nabavka usluga je vršena na osnovu okvirnog sporazuma zaključenog 16.01.2012.godine i isti je zaključen na period 01.01.2012.godine do 31.12.2013.godine. Procesom revizije konstatovano je da se računi ispostavljaju prema uslovima definisanim ugovorom o pružanju usluga avio prijevoza. Potraživanja za akontacije za službeni put sa 31.12.2013. iznosile su 4.200 KM. Postupcima revizije je konstatovano kako su iste opravdane naredne godine.

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Ukupno ostvareni izdaci telefonskih i poštanskih usluga sa 31.12.2013. godine iznose 340.575 KM, a značajni troškovi odnose se na izdatke za fiksne telefone (198.352 KM) i izdatke za mobilne telefone (75.110 KM). Naknadu za troškove mobilnih telefona ostvaruje 111 zaposlenih. Odobreni limiti kreću se u rasponu od 30 KM do 800 KM. Maksimalni limit ima direktor Granične policije.

Granična policija vodi mjesečnu evidenciju potrošnje mobilnih telefona prema odobrenim limitima. U slučaju prekoračenja troškova mobilnih telefona u odnosu na odobreni iznos, direktor donosi odluku o plaćanju uz prethodno obrazloženje da je do prekoračenja troškova mobilnih telefona došlo iz opravdanih razloga.

Potrošnja fiksnih telefona je regulisana Odlukom o određivanju visine potrošnje fiksnih telefona koja se primjenjuje od 01.06.2012. godine. U slučaju neopravdanog prekoračenja troškova fiksnih telefona, nadoknada troškova se vrši davanjem saglasnosti na odbijanje od mjesečnog ličnog dohotka. Procesom revizije je uočeno da u slučajevima priznatih prekoračenja troškova fiksnih telefona u odnosu na odobreni limit ne postoje obrazloženja rukovodilaca organizacionih jedinica o razlozima prekoračenja niti saglasnosti direktora o prihvatanju uvećanih troškova telefonskih usluga.

Preporučujemo Graničnoj policiji dosljednu primjenu odluka o određivanju visine potrošnje fiksnih telefona.

- **Izdaci za upotrebu vozila**

Ukupni izdaci za upotrebu vozila iznose 2.068.156 KM. Značajni troškovi odnose se na izdatke za gorivo (1.181.504 KM), izdatke za opravku i održavanje vozila (588.437 KM) i osiguranje vozila (181.503 KM).

Granična policija raspolaže voznim parkom od 310 vozila (188 obilježenih oznakama GP i 122 bez oznaka GP), 15 čamaca i 12 motocikla. Internim aktima (pravilnik, upustvo, odluke)

regulisani su način i svrha korištenja vozila, održavanje vozila, registracija, servisiranje te vođenje evidencije o troškovima vezanim za upotrebu vozila. Odlukom direktora iz 2005. godine dato je pravo na upotrebu vozila tokom 24 sata direktoru, zamjeniku direktora, pomoćniku direktora, savjetnicima direktora i rukovodiocima osnovnih organizacionih jedinica. Tako je pravo na upotrebu vozila tokom 24 sata ostvarivalo 19 zaposlenih. Kabinet direktora koji se sastoji od direktora, zamjenika direktora, pomoćnika direktora, šefa kabineta i tri savjetnika raspolaže sa 11 službenih vozila s tim da svi navedeni koriste službena vozila tokom 24 sata.

Ponovo preporučujemo da se preispitaju ova prava dok Vijeće ministara BiH ne donese podzakonske akte u ovoj oblasti s obzirom na to da neograničena upotreba službenih vozila može uzrokovati nenamjensko korištenje javnih sredstava,

Opravka i servisi službenih vozila vršeni su od strane izabranog dobavljača za ove usluge. Vezano za proceduru održavanja vozila postoji odgovarajući sistem kontrole i nadzora na način da su se prije stvaranja obaveze pravili zahtjevi za opravkom ili servisom i pribavljali predračuni koji su se kontrolisali u pogledu ugovorenih cijena i odobravani od strane ovlaštene osobe. Međutim, u jednom slučaju je izvršena opravka motora za vozilo „Nissan Pathfinder“ u iznosu od 3.019 KM na pređenih 50.300 KM gdje je konstatovano da vozilo ne podliježe garantnom roku jer nije održavano po Nisanovim standardima s obzirom da prethodni servis/opravka istog vozila obavljena kod neovlaštenog serviser.

Preporučujemo Graničnoj policiji da poštuje odredbe garancija za održavanje službenih vozila.

Granična policija je u januaru 2014. godine izradila izvještaj o upotrebi voznog parka za 2013. godinu. U izvještaju je dat pregled potrošnje goriva, pređenih kilometara, radnih sati i troškova održavanja motornih vozila i ostalog (motocikli i plovila) Uvidom u navedeni izvještaj uočeni su značajni troškovi kod organizacione jedinice JGP Trebinje koja je u okviru TU JUG. U odnosu na ukupne troškove održavanja vozila za TU JUG 100.536 KM (59 vozila) koja se sastoji od pet organizacionih jedinica na organizacionu jedinicu JGP Trebinje za 26 vozila odnosi se iznos od 63.882 KM. Takođe, od ukupnih troškova za TU Glavni ured 83.272 KM (33 vozila) koji se sastoji od pet organizacionih jedinica na organizacionu jedinicu Kabinet direktora za 11 vozila se odnosi 40.378 KM. Granična policija nije izvršila analizu ovog izvještaja u cilju kvalitetnog i racionalnog upravljanja voznim parkom.

Preporučujemo da se preispitaju visoki izdaci za održavanje pojedinih vozila, te da izvještaji o upotrebi službenih vozila budu predmet analiza i informacija na osnovu kojih rukovodstvo može preduzeti određene akcije u cilju osiguranja dobrog upravljanja vozilima.

- **Zakup imovine i opreme**

Izdaci za unajmljivanje imovine i opreme ostvareni su u ukupnom iznosu od 593.790 KM, a odnose se na zakupa poslovnog prostora (407.333 KM), zakup parking prostora (12.196 KM) i zakupa prostora za smještaj telekomunikacijske opreme (174.261 KM). Granična policija vodi evidenciju o periodu važenja ugovora o svim zakupljenim poslovnim prostorima, parking prostorima i prostorima za smještaj telekomunikacione opreme. Postupcima revizije je utvrđeno kako su troškovi zakupa prostora u 2013. godini smanjeni u odnosu na 2012. godinu za 2.928 KM mjesečno. Takođe, utvrđeno je da su fakturisani troškovi zakupa u skladu sa ugovorima zaključenim između Granične policije i zakupodavaca.

- **Ugovorene usluge**

Izdaci za ugovorene usluge ostvareni su u iznosu 283.853 KM. Značajni troškovi odnose se na usluge reprezentacije (155.354 KM), usluge reprezentacije po osnovu međunarodnih aktivnosti (18.830 KM) i ugovore o privremenim i povremenim poslovima (13.540 KM).

Usluge reprezentacije: Pravilnikom o reprezentaciji i poklonima iz 2008. godine kao i internim odlukama propisana su pravila korištenja reprezentacije (pojam interne i eksterne reprezentacije, uslovi korištenja, osobe ovlaštene za korištenje reprezentacije i mjesečni dozvoljeni iznosi ovih troškova). Granična policija je donijela Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o reprezentaciji i poklonima 29.10.2013. godine kojim je preciznije definisan pojam „interne reprezentacije“. Navedenim pravilima određena su mjesečna ograničenja ukupnih prava na reprezentaciju, i to za direktora do 5.000 KM (reprezentacije ostvarena izvan službenih prostorija Granične policije po svim osnovama evidentira se kao reprezentacija direktora), zamjenika direktora do 300 KM, pomoćnika direktora do 150 KM, savjetnika direktora do 100 KM, rukovodioca osnovnih organizacionih jedinica do 100 KM, komandira graničnih prelaza do 50 KM i šefove odsjeka do 50 KM.

U toku obavljanja procesa revizije ustanovljeno je da se interna reprezentacija nije koristila u skladu sa navedenim pravilima. Pod internom reprezentacijom predviđeno je nabavljanje osvježavajućih pića i toplih napitaka u prostorijama unutar objekta Granične policije. Međutim, na pojedinim računima ugostiteljskih usluga unutar objekta Granične policije prikazano je konzumiranje alkoholnih pića i hrane. Takođe, pojedine fakture koje se odnose na korištenje ugostiteljskih usluga kao i nabavu poklona ne sadrže zabilješku (izvještaj) o povodu nastanka troška.

Granična policija je donošenjem i primjenom Pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o reprezentaciji i poklonima od 29.10.2013. godine postupila po prethodnim preporukama revizije tako što se sredstva interne reprezentacije koriste u skladu sa njenom namjenom definisanom internim aktima. Takođe, Granična policija je utvrdila procedure stvaranja troškova vanjske reprezentacije tako da pravo na reprezentaciju odobrava direktor Granične policije BiH na osnovu pismenog zahtjeva korisnika reprezentacije.

Isto tako osim na uslugama reprezentacije za analitičko iskazivanje troškova korišteno je i konto Usluge reprezentacije po osnovu međunarodnih aktivnosti.

Preporučujemo da se sredstva za internu reprezentaciju koriste u skladu sa njenom namjenom definisanom internim aktima.

Ugovori o privremenim i povremenim poslovima iznose 13.540 KM i odnose se na angažovanje prevodilaca za potrebe Granične policije uz određenu naknadu. Po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima u toku 2013. godine bilo je angažovano devet prevodilaca u vremenskom periodu od jednog do jedanaest mjeseci. Isplata naknade za obavljanje poslova prevođenja se vrši na način da je ugovorom određena cijena po započetom satu efektivnog rada. Evidenciju o radnim satima angažovanih prevodilaca vodi i ovjerava komandir jedinice Granične policije za čije potrebe se vrši prevođenje i istu dostavlja Glavnoj kancelariji radi isplate nakon obavljene usluge prevođenja.

6.2. Kapitalni izdaci

Ukupni kapitalni izdaci ostvareni tokom 2013. godine iznose 2.780.760 KM a odnose se na nabavku opreme. Značajna ulaganja koja su tokom 2013. godine izvršena odnose se na nabavku računarske opreme (716.392 KM), opreme za prenos podataka i glasa (264.454 KM), motornih vozila (1.217.348 KM), fotografske opreme (120.269 KM), montažnih objekata (149.350 KM) i policijske opreme (211.553 KM).

Navedena oprema evidentirana je na osnovu odgovarajuće dokumentacije (ugovori, fakture).

7. Bilans stanja⁵

Ukupna aktiva Granične policije odnosi se na novčana sredstva u blagajni (17.125 KM), kratkoročna potraživanja (613.691 KM), kratkoročne plasmane (116 KM), kratkoročna razgraničenja (24.040 KM) i stalna sredstva (20.616.897 KM).

- **Kratkoročna potraživanja**

Granična policija je u Glavnoj knjizi i Bilansu stanja na dan 31.12.2013. godine iskazala potraživanja u iznosu od 613.691 KM.

Potraživanja od Hercegovačke banke: Najveći dio kratkoročnih potraživanja u iznosu od 451.004 KM odnosi se na potraživanja od Hercegovačke banke iz ranijih godina koja su blokirana. Ministarstvo finansija i trezora BiH kao nosilac transakcijskog računa prijavilo je ova potraživanja putem dopisa upućenog Hercegovačkoj banci u septembru 2012. godine.

- **Stalna sredstva**

Popisom stalnih sredstava, sitnog inventara i materijala na dan 31.12.2013. godine nisu utvrđeni manjkovi i viškovi. Izvršen je popis sitnog inventara i materijala na skladištu i iskazana su slijedeća stanja: kancelarijski materijal 74.951,91 KM, materijal za održavanje 10.861,75 KM, materijal za javni red i sigurnost 67.210,91 KM, materijal za čišćenje 10.332,10 KM, ostali materijal 9.362,83 KM, odjeća i obuća 907.299,30 KM, auto gume 1.288,56 KM i sitan inventar 13.065,82 KM koja su iskazana u Glavnoj knjizi i Bilanci stanja.

Odlukom o usvajanju Izvještaja Centralne komisije za popis o izvršenom popisu imovine, obveza i potraživanja na dan 31.12.2012. godine, GP je isknjižila otuđeno vozilo i opremu ugrađenu u vozilo iz poslovnih knjiga.

Ukupna pasiva Granične policije odnosi se na kratkoročne tekuće obaveze (1.350.619 KM), obaveze prema zaposlenima (5.442.907 KM), kratkoročna razgraničenja (1.240.989 KM) i izvori sredstava (20.616.897 KM). Kratkoročna razgraničenja u iznosu 1.240.989 KM odnose se na razgraničene rashode za nabavku roba i usluga.

- **Kratkoročne obaveze**

Kratkoročne tekuće obaveze prema dobavljačima iskazane na dan 31.12.2013. godine iznose 1.350.619 KM. Komisija za popis obaveza je izvršila popis istih sa 31.12.2013. godine. U izvještaju komisije za popis priložena je specifikacija dobavljača sa pojedinačnim iznosima neizmirenih obaveza. U cilju utvrđivanja usaglašenosti stanja obaveza na dan 31.12.2013. godine sa dobavljačima izvršeno je slanje konfirmacija prema nekoliko značajnijih dobavljača. Poređenjem podataka iz glavne knjige Granične policije i podataka dobivenih revizionim postupcima (konfirmacije salda) konstatovano je da su obaveze prema dobavljačima za izabrane stavke usaglašene.

Obaveze prema zaposlenima sa 31.12.2013. godine iznose 5.442.907 KM a odnose se na obaveze za plate (2.208.377 KM), obaveze za naknade plata (220.188 KM), obaveze za poreze i doprinose na platu (2.296.715) i ostale obaveze prema zaposlenima (717.626 KM). Procesom revizije je konstatovano da su obaveze izmirine u 2014. godini.

⁵ Bilans stanja na 31.12.2013. godine prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

U izvještaju revizije za 2012. godinu Graničnoj policiji je sugerisano da u saradnji sa Ministarstvom finansija i trezora BiH izvrši analizu salda obaveze koje se vode kao početno stanje iz 2002. godine i da se izvrše potrebna knjiženja na osnovu odgovarajuće dokumentacije. Granična policija je preduzela aktivnosti na način da je utvrdila strukturu obaveza i obratila se Ministarstvu finansija i trezora BiH sa zahtjevom za ispravkom knjiženja u Glavnoj knjizi.

Kako Granična policija ne raspolaže dokumentacijom koja potvrđuje da su obaveze plaćene, traženo je pojašnjenje od Ministarstva finansija i trezora BiH kako tretirati navedene obaveze. Takođe zahtjevom Granična policija traži da ukoliko postoje dokazi da su obaveze izmirene da ih Ministarstvo finansija obavijesti i da se izvrši odgovarajuće ispravke knjiženja. Do datuma završetka revizije nije postojala povratna informacija od Ministarstva finansija i trezora BiH u vezi ovog problema.

Preporučujemo da Granična policija i dalje insistira preko Ministarstva finansija i trezora BiH da se razjasne zastarjele obaveze te da se izvrše odgovarajuća knjiženja u Glavnoj knjizi trezora.

- **Razgraničeni rashodi**

Obaveze po osnovu razgraničenih rashoda iznose 1.228.160 KM i odnose se na rashode po osnovu rezervisanja za kapitalna ulaganja i materijalne troškove na osnovu ugovora zaključenih krajem 2013. godine. Granična policija je rezervisanje sredstava vršila na osnovu instrukcije Ministarstva finansija i trezora BiH. Utvrđeno je da je u 2014. godini iskorišteno 1.217.645 KM ovih rezervisanja.

- **Popis sredstava, obaveza i potraživanja**

Granična policija je 29.11.2013. donijela Odluku o popisu osnovnih sredstava, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2013. godine i obrazovanju komisija za popis. Odlukom su imenovane Centralna popisna komisija, Komisija za popis materijalnih i nematerijalnih sredstava, sitnog inventara i materijala, komisija za popis obaveza, novčanih sredstava, potraživanja, vrijednosnih papira i sredstava u vanbilansnoj evidenciji, kao i komisije za popis stalnih sredstava, sitnog inventara, zaliha materijala i gotovog novca po terenskim uredima (organizacijskim jedinicama). Popisne komisije su bile dužne izvršiti popis i sačiniti izvještaje i iste dostaviti Centralnoj popisnoj komisiji do 31.01.2014. godine. Centralna popisna komisija je bila dužna prikupiti izvještaje popisnih komisija, sačiniti zbirni izvještaj o popisu i isti dostaviti direktoru najkasnije do 20.02.2014. godine.

Granična policija je 29.11.2013. godine donijela Uputu o vršenju popisa imovine i sredstava u kojem je Centralna popisna komisija zadužena za organizaciju popisa i za koordinaciju popisnih komisija. U skladu sa Uputom Komisije za popis su donijele pojedinačne planove za popis. Cjelokupan popis je izvršen na vrijeme i nisu uočene značajne nepravilnosti.

8. Javne nabavke

Ukupna vrijednost ugovorenih nabavki u 2013. godini prema podacima Granične policije iznosi 5.417.798 KM, a postupcima revizije pregledano je 3.634.801 KM ili 67% od vrijednosti ukupno ugovorenih nabavki u 2013. godini.

- **Efikasnost procesa javnih nabavki**

Granična policija ima sačinjen plan nabavki kapitalnih i tekućih izdataka. Ocjenom efikasnosti procesa javnih nabavki izvršenih tokom 2013. godine konstatovano je da nije bilo poništavanja i ponavljanja postupaka niti slučajeva dodjele ugovora prije nego isteknu rokovi po žalbama ponuđača kao što je bilo konstatovano u prethodnoj godini. Takođe, izbjegnuti su kratki rokovi isporuke koji su kao takvi uzeti kao kriteriji za vrednovanje ponude. Tokom revizije konstatovali smo da su otklonjeni određeni nedostaci u odnosu na prethodnu godinu, međutim sistem javnih nabavki još uvijek ima određenih slabosti. Komisija za javne nabavke radi već pet godina u istom sastavu a jedan član stalne komisije za javne nabavke promijenjen je u 2014. godini. S obzirom da komisija u istom sastavu radi već duži niz godina, mišljenja smo da treba razmotriti sastav komisije kako bi se umanjio mogući rizik objektivnog izbora ponuđača kod pojedinih postupaka nabavki.

Granična policija je tokom godine, od slučaja do slučaja, provodila određene nabavke putem direktnog sporazuma (npr. kancelarijski i kompjuterski materijal, materijal za ugradnju opreme, pokloni, promotivni materijal, usluge štampanja i dr.). Ukupna vrijednost nabavki ostvarenih putem direktnih sporazuma u 2013. godini iznosila je 409.316 KM. U pojedinim slučajevima dolazilo je do dijeljenja postupka nabavki.

Preporučujemo da se analiziraju i planiraju potrebe manjih ili povremenih nabavki određene robe koje mogu biti obuhvaćene odgovarajućim postupkom koji je transparentniji od direktnog sporazuma čime bi se izbjeglo eventualno dijeljenje istovrsnih nabavki.

- **Zakonitost procesa javnih nabavki**

Nabavka vozila: Granična policija je u aprilu 2013. godine pokrenula postupak javne nabavke putem otvorenog postupka za nabavu 25 putničkih motornih vozila. Na javni poziv su pristigle tri ponude („AC QUATTRO, ASA PVA, M.R.M.“). Komisija za javne nabavke je donijela zaključak i predložila da se kao ekonomski najpovoljnija ponuda izabere „M.R.M.“ eksport-import d.o.o. Ljubuški sa kojim je zaključen ugovor čija ukupna vrijednost za 25 vozila Golf A7 iznosi **970.515 KM (38.820,60 KM po jednom vozilu).**

Za isporučena vozila izdato je 25 pojedinačnih računa na iznos od 38.820,60 KM uz sačinjavanje 25 zapisnika o primopredaji vozila i potvrdi o preuzimanju.

Dodatno, zbog viška sredstava ostvarenih prodajom starih motornih vozila, Granična policija je u novembru 2013. godine pokrenula novi postupak javne nabavke putem otvorenog postupka za nabavku dodatnih 6 putničkih motornih vozila. Na javni poziv su pristigle tri ponude („ASA PVA, Brčko Gas, M.R.M.“). Komisija za javne nabavke je donijela zaključak i predložila da se kao ekonomski najpovoljnija ponuda izabere ponuda „M.R.M.“ export-inport d.o.o. Ljubuški sa kojim je zaključen ugovor čija ukupna vrijednost za 6 vozila Golf A7 iznosi **237.627 KM (39.604,50 KM po jednom vozilu).**

Uvidom u tendersku dokumentaciju ustanovljeno je da su tehničkom specifikacijom i za prvi i za drugi postupak definisane minimalne i maksimalne mjere u pogledu snage motora, širine i dužine vozila, kataloške potrošnje, zapremine prtljažnika i zahtjevani paket opreme kao i pogon na sva 4 točka.

Iako u tenderskoj dokumentaciji nije jasno navedena marka vozila koja se namjeravaju nabaviti, činjenica da su se na tender prijavili ponuđači sa potpuno istom vrstom vozila ukazuje na mogućnost preferiranja tačno određene marke vozila putem karakteristika datim u tehničkim specifikacijama. Mišljenja smo da provođenjem postupaka nabavki, u konkretnom slučaju, nije u dovoljnoj mjeri osigurana pravična i aktivna konkurencija, što je jedan od osnovnih principa Zakona o javnim nabavkama.

Preporučujemo Graničnoj policiji da prilikom sačinjavanja tenderske dokumentacija, u pogledu tehničkih specifikacija, osigura pravičnu i aktivnu konkurenciju svih ponuđača na tržištu motornih vozila.

Nabava radova na izgradnji i montaži nadstrešnice na Međunarodnom graničnom prelazu Zvirići: Na osnovu zahtjeva za dostavljanje ponuda, Granična policija je provela postupak izbora najpovoljnijeg dobavljača za nabavku radova na izgradnji i montaži nadstrešnice na graničnom prelazu Zvirići putem konkurentskog postupka bez objave planirane vrijednosti 40.000 KM.

Na osnovu provedene procedure donesena je odluka o dodjeli ugovora i izboru najpovoljnijeg ponuđača na izgradnji i montaži nadstrešnice a ugovor je dodijeljen ponuđaču „Metalac“ d.o.o. Široki Brijeg sa ukupnom cijenom ponude u iznosu 62.560 KM. Međutim, ugovorni organ je bez provođenja dodatne procedure sa izabranim dobavljačem zaključio aneks ugovora za izvođenje dodatnih građevinskih radova ukupne vrijednosti 5.710 KM.

Preporučujemo da se u slučaju dodatnih radova izvrši pregovarački postupak uz ispunjavanje svih uslova pregovaranja.

Izdaci za kompjuterski materijal ostvareni su u iznosu od 155.716 KM i odnose se na nabavku tonera i ketridža. Nabavka originalnih tonera je vršena od firme „Alf-om“ Banja Luka na osnovu okvirnog sporazuma zaključenog iz 2010. godine koji je važio do 31.12.2012.godine. Nakon isteka roka važenja okvirnog sporazuma Granična policija je dva puta zaključila Anex okvirnog sporazuma za dodatne isporuke s obzirom da u međuvremenu pokrenute procedure nisu bile okončane. Utvrđeno je da cijene iz ponude odgovaraju fakturisanim cijenama.

Preporučujemo da se u slučaju dodatnih isporuka vrši pregovarački postupak uz ispunjavanje svih uslova pregovaranja,

- **Realizacija ugovora o nabavkama**

Izdaci za odjeću, uniforme i platno: Ukupno ostvareni izdaci iznose 2.041.841 KM i odnose se na nabavke dijelova uniformi (jakne, cipele, košulje, kačketi...), realizovani su od dobavljača koji su izabrani u postupcima javnih nabavki u 2013. godini. Fature i otpremnice su odobrene od strane ovlaštenih osoba kao i ulazi roba u skladište. Cijene i količine iskazane na fakturama dobavljača odgovaraju ugovorenim cijenam i količinama. Ukoliko je bilo kašnjenja prilikom isporuke, fature su umanjene za iznos obračunatih penala.

Materijal za javni red i sigurnost: Ukupno ostvareni izdaci iznose 145.966 KM a odnose se na nabavku municije na osnovu zaključenog okvirnog sporazuma sa „KM Trade“ d.o.o. Visoko zaključenim na osnovu člana 5. Zakona o javnim nabavkama (ugovori na koje se ne primjenjuju odredbe zakona). Međutim, utvrđeno je da nije osigurano praćenje izvršenja okvirnog sporazuma prilikom nabavke municije od navedenog dobavljača u dijelu koji se odnosi na rok isporuke tako da se nisu obračunavali ugovoreni penali prilikom kašnjenja u isporuci.

Izdaci za internet sa 31.12.2013. godine iznose 52.859 KM. Granična policija je zaključila okvirni sporazum o pružanju usluga internet servis provajdera sa BH Telekom za period od 01.01.2012. godine do 31.12.2014. godine. Procesom revizije je konstatovano kako cijena internet usluga (mjesečno 800 KM) na fakturi odgovara cijeni internet usluga koja je ugovorena okvirnim sporazumom.

Preporučujemo da se prate ugovoreni rokovi isporuke te da se u slučaju kašnjenja u isporuci obračunavaju ugovoreni penali.

9. Prihodi

Ukupno ostvareni prihodi Granične policije za 2013. godinu iznose 888.586 KM. Značajan iznos prihoda se odnosi na prihode ostvarene od prodaje stalnih sredstava u iznosu od 391.646 KM, donacija u iznosu od 300.000 KM i naplaćenih kazni za prekršaje u iznosu od 180.155 KM. U izvještaju o finansijskoj reviziji za 2012. godinu je data preporuka Graničnoj policiji da riješi sistem kontrole i praćenja naplate evidentiranih prihoda od prekršajnih kazni, te da se preduzme efikasnija naplata ne naplaćenih prihoda. Granična policija je realizovala preporuku revizije na način da je uspostavila sistem praćenja naplate i evidentiranja naplaćenih prihoda od prekršajnih kazni tako da se od 01.01.2014. godine u registru novčanih kazni automatski evidentira da je prekršajni nalog plaćen i time se vrši automatsko rasknjižavanje naloga za prekršaje.

10. Ostalo

- Donacije

Projekt: „Unapređenje kriminalističko obavještajne komponente GP BiH“

Između Granične policije BiH i Švicarske (8.4.2013. godine), čiji je predstavnik Švicarska agencija za razvoj i saradnju, zaključen je sporazum o financiranju projekta. Osnovni cilj projekta je doprinos jačanju kapaciteta Granične policije u prevenciji i smanjenju ilegalnih migracija i prekograničnog kriminaliteta (uključujući trgovinu drogom i krijumčarenje ljudima). Ukupna vrijednost donacije po ugovoru iznosi 429.340 KM a trajanje projekta je 2 godine. Graničnoj policiji su u 2013. godini osigurana sredstva u iznosu od 300.000 KM i ista su realizovana u iznosu od 172.600 KM. Nerealizovana sredstva u iznosu od 127.340 KM prenesena su u 2014. godinu.

Tekući izdaci projekta odnose se na eksperte koji su angažovani na projektu za nabavku kancelarijskog materijala (2.202 KM), izdatke za troškove prevoza (4.478 KM), usluge reprezentacije (4.689 KM), stručne usluge (40.525 KM) i usluge smještaja (7.500 KM).

Realizovani kapitalni izdaci iznose 112.602 KM a najvećim dijelo se odnose na nabavku informatičke opreme

Granična policija je planirala i osigurala budžetska sredstva za nabavku informatičke opreme za Centralni istražni ured (CIU) i donijela odluku o nabavci putem otvorenog postupka. Tehnička specifikacija nije sadržavala pozivanje na robe određene izrade, na određene robne marke, tipove, određeno porijeklo ili proizvodnju radi favorizovanja ili eliminacije određenih dobavljača. Revizija je uočila da je specifikacija uopšteno napisana tako da nisu precizno definisane karakteristike informatičke opreme. Odsjek za informatiku Granične policije nije učestvovao u kreiranju navedene specifikacije, niti je uključen u kreiranje plana znavljanja

informatičke opreme za CIU. U skladu sa preporukom komisije zaključen je ugovor sa dobavljačem „Network I“ d.o.o u vrijednosti od 81.888 KM.

Preporučujemo da tehnička specifikacija sadrži precizno definisane karakteristike opreme (npr. minimalna brzina procesora, minimalna rezolucija monitora, vrste priključaka i sl.) kako bi smanjili rizik nabavke opreme koja ne zadovoljava potrebe korisnika.

- **Sudski sporovi**

Pred Sudom BiH tužitelj „CopCo“ d.o.o. Laktaši je pokrenuo parnički spor radi naknade štete zbog neiskorištenih brodova u periodu od 20.04.2006. do 20.05.2009. godine a visina spora odnosno iznos koji se na ime štete po tužbi potražuje iz budžeta BiH iznosi **6.647.198 KM**. Parnični postupak po tužbi tužitelja je trenutno u fazi izvršenog vještačenja po vještaku ekonomske struke. Predmet sudskog spora u kojem je tužena Granična policija je naknada štete prouzrokovana oduzimanjem 4 broda izvorno vojne namjene koji su trebali biti korišteni u komercijalne svrhe. Upravo izvorna namjena brodova je i razlog njihovog oduzimanja s obzirom da je neovlašteni promet oružjem i vojnom opremom krivično djelo. Na osnovu naredbe Suda BiH od 06.04.2006.godine Granična policija je oduzela 4 broda i izdala potvrde o oduzimanju. Daljim razvojem sudskog postupka vlasnik brodova je oslobođen optužbi te su mu isti vraćeni u posjed a obzirom na štetu uzrokovanu oduzimanjem brodova „CopCo“ d.o.o. Laktaši je uložila tužbu koja je još u procesu rješavanja.

Daljim uvidom u predmet došlo se do zaključka da postoji mogućnost da Granična policija nije (isključivo) svojom krivicom dovela do pokretanja predmetnog spora a u samoj parnici je okarakterisana kao jedina aktivno legitimisana. S obzirom na kompleksnost predmeta, te visinu tužbenog zahtjeva koja potencijalno predstavlja moguću isplatu iz budžeta institucija BiH, revizija je mišljenja da bi sve nadležne institucije trebale sa posebnom pažnjom pratiti i eventualno sudjelovati u rješavanju ovog problema, te prevenciji budućih sličnih situacija.

Preporučujemo da se preispita cjelokupan slučaj i otklone nedostaci internih procedura prilikom oduzimanja robe kako bi se u budućnosti izbjegle ovakve situacije. Ovdje posebno treba obratiti pažnju na procedure i način čuvanja i skladištenja posebnih stvari i objekata koji po svojim svojstvima zahtijevaju posebne uslove čuvanja i skladištenja a koji mogu biti predmet oduzimanja.

11. Korespondencija

Granična policija je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvještaja o reviziji za 2013. godinu. U komentarima se navodi da će u cilju provođenja preporuka Granična policija pristupiti izradi plana mjera i aktivnosti radi realizacije preporuka iz izvještaja o reviziji za 2013. godinu. Za preporuku koja se odnosi na potraživanja od Hercegovačke banke, Granična policija je dostavila dokaze o prijavi ovih potraživanja, te je u tom dijelu izvršena korekcija našeg nalaza čime se ovaj izvještaj smatra konačnim izvještajem o reviziji Granične policije za 2013. godinu.

Članovi tima za finansijsku reviziju

Vlatko Malbašić, viši revizor

Nataša Timotija, viši revizor

Nermin Hamzagić, viši revizor

Rukovodilac Odjeljenja za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta

Dragoljub Kovinčić, viši revizor

III PRILOG

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu

Naziv institucije: GRANIČNA POLICIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Tabela I

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Index 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	69.890.000	-5.400	69.884.600	67.566.705	97
Bruto plaće i naknade	52.144.000	-285.400	51.858.600	50.664.965	98
Naknade troškova zaposlenih	10.791.000		10.791.000	9.785.564	91
Putni troškovi	250.000	40.000	290.000	251.512	87
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	350.000		350.000	340.575	97
Izdaci za energiju i kom. usluge	600.000	50.000	650.000	645.938	99
Nabavka materijala	2.539.000	30.000	2.569.000	2.549.325	99
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	1.270.000		1.270.000	1.268.371	100
Unajmljivanje imovine i opreme	596.000		596.000	593.789	100
Izdaci za tekuće održavanje	900.000	100.000	1.000.000	993.474	99
Izdaci za osiguranje	200.000	20.000	220.000	189.339	86
Ugovorene i druge posebne usluge	250.000	40.000	290.000	283.853	98
2. Kapitalni izdaci	2.650.000	247.046	2.897.046	2.786.160	96
Nabavka zemljišta			0		
Nabavka građevina			0		
Nabavka opreme	2.650.000	241.646	2.891.646	2.780.760	96
Nabavka ostalih stalnih sredstava		5.400	5.400	5.400	100
Rekonstrukcija i invest.održavanje			0		
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
			0		
5. Novčane donacije	0	0	300.000	172.600	58
Donacija Projekat			300.000	172.600	58
Ukupno (1+2+3+4+5)	72.540.000	241.646	73.081.646	70.525.465	97

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo dana 01.03.2014. godine.

Direktor:
Vinko Dumančić

Bilans stanja na dan 31.12.2013. godine

Naziv institucije: GRANIČNA POLICIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Tabela II

Opis	31.12.2012	31.12.2013.	Index 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat.potraživanja, razgraničenja i zalihe	603.333	654.972	109
Novčana sredstva	18.079	17.125	95
Kratkoročna potraživanja	543.478	613.691	113
Kratkoročni plasmani	116	116	100
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja	41.660	24.040	58
2. Stalna sredstva	19.384.111	20.616.897	106
Stalna sredstva	49.630.528	51.829.956	104
Ispravka vrijednosti	30.246.417	31.213.060	103
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	19.384.111	20.616.897	106
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	19.987.444	21.271.869	106

3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	3.494.129	8.034.515	230
Kratkoročne tekuće obveze	985.936	1.350.619	137
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obveze prema zaposlenima	402.705	5.442.907	1.352
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja	2.105.488	1.240.989	59
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	19.384.111	20.616.897	106
Izvori sredstava	19.384.111	20.616.897	106
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	22.878.240	28.651.412	125
------------------------------	-------------------	-------------------	------------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.8. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koju radi Ministarstvo finansija i trezora BiH na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo dana 01.03. 2014. godine

Direktor:
Vinko Dumančić

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Granične policije Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Granična policija) dužno je osigurati da finansijski izvještaji za 2013. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH („Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/12), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 33/07 i 16/10 i protokolom Ministarstva finansija i trezora BiH broj: 01-05-02-1-656-1712 od 23.01.2012. godine) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH (protokol Ministarstva finansija i trezora BiH broj 01-08-02-1-644-1/12 od 20.01.2012. godine). Rukovodstvo je također obavezno postupati u skladu sa Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2013. godinu (Službeni glasnik BiH broj 100/12) i pratećim uputstvima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Granične policije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije.
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi;

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakovitosti.

Datum, 01.03.2014. godine

Direktor

Vinko Dumančić